

Pleidleisiau a Thrafodion – Y Cyfarfod Llawn

Lleoliad y cyfarfod:

Y Siambr – Y Senedd

Dyddiad y cyfarfod:

Dydd Mercher, 9 Mai 2018

Amser y cyfarfod: 13.30

Gellir gwyllo'r cyfarfod ar [Senedd TV](#) yn:

<http://senedd.tv/cy/4982>

136

1 Cwestiynau i Ysgrifennydd y Cabinet dros Ynni, Cynllunio a Materion Gwledig

Dechreuodd yr eitem am 13.30

Gofynnwyd cwestiynau 1–4 a 6–9. Tynnwyd cwestiwn 5 yn ôl. Atebwyd cwestiynau 2, 6 a 9 gan Weinidog yr Amgylchedd. Gwahoddodd y Llywydd lefarwyr y pleidiau i ofyn cwestiynau i Ysgrifennydd y Cabinet a'r Gweinidog ar ôl cwestiwn 2.

2 Cwestiynau i Ysgrifennydd y Cabinet dros Lywodraeth Leol a Gwasanaethau Cyhoeddus

Dechreuodd yr eitem am 14.18

Gofynnwyd cwestiynau 1, 3–7 a 9. Tynnwyd cwestiynau 2 ac 8 yn ôl. Atebwyd cwestiwn 6 gan y Gweinidog Tai ac Adfywio. Gwahoddodd y Llywydd lefarwyr y pleidiau i ofyn cwestiynau i Ysgrifennydd y Cabinet a'r Gweinidog ar ôl cwestiwn 3.

3 Cwestiynau Amserol

Dechreuodd yr eitem am 15.08

Gofyn i Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Economi a Thrafnidiaeth:

Cynulliad
Cenedlaethol
Cymru

National
Assembly for
Wales

[Suzy Davies \(Gorllewin De Cymru\)](#): A wnaiff Ysgrifennydd y Cabinet ddatganiad yn dilyn penderfyniad Virgin Media i gau ei ganolfan alwadau yn Abertawe gan arwain at golli dros 700 o swyddi?

Gofyn i'r Gweinidog Tai ac Adfywio:

[Hefin David \(Caerffili\)](#): Pa drafodaethau y mae Llywodraeth Cymru wedi'u cael gyda Llywodraeth y DU am y cynnig arfaethedig i ganoli swyddi presennol yr Adran Gwaith a Phensiynau yn ystâd ddiwydiannol Trefforest?

4 Datganiadau 90 Eiliad

Dechreuodd yr eitem am 15.49

Gwnaeth Vikki Howells ddatganiad ar wythnos Ymwybyddiaeth o Dystonia (5-13 Mai).

Gwnaeth Jayne Bryant ddatganiad ar Arglwyddes Rhondda, yn dilyn 60 mlynedd ers Deddf Arglwyddiaethau Oes yr wythnos flaenorol.

5 Dadl ar adroddiad Pwyllgor yr Economi, Seilwaith a Sgiliau: Prentisiaethau yng Nghymru

Dechreuodd yr eitem am 15.52

NDM6716 [Russell George \(Sir Drefaldwyn\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

Yn nodi adroddiad y Pwyllgor Economi, Seilwaith a Sgiliau ar Brentisiaethau yng Nghymru, a [osodwyd](#) yn y Swyddfa Gyflwyno ar 14 Chwefror 2018

Derbyniwyd y cynnig yn unol â Rheol Sefydlog 12.36.

6 Dadl y Ceidwadwyr Cymreig – Treth trafodiadau tir ar dir masnachol

Dechreuodd yr eitem am 17.00

Gohiriwyd y bleidlais ar y cynnig a'r gwelliannau o dan yr eitem hon tan y Cyfnod Pleidleisio.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig heb ei ddiwygio:

NDM6719 [Paul Davies \(Preseli Sir Benfro\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn nodi bod y gyfradd newydd o chwech y cant ar gyfer treth trafodiadau tir ar drafodiadau tir masnachol dros £1 miliwn yn sylweddol uwch na'r cyfraddau cyfatebol ar gyfer trafodiadau o'r fath yn Lloegr (pump y cant) a'r Alban (4.5 y cant).
2. Yn nodi bod Llywodraeth Cymru wedi cwblhau'r broses oddeutu £12 miliwn i brynu safle gorsaf bysiau Caerdydd ar 29 Mawrth 2018, gan felly osgoi ei chyfundrefn dreth trafodiadau tir ei hun gan dri diwrnod a sicrhau bod y trafodiad wedi digwydd o dan dreth dir y dreth stamp Llywodraeth y DU.
3. Yn galw ar Lywodraeth Cymru, yn sgil sylwadau gan y sector, i ailystyried y gyfradd newydd o chwech y cant ar gyfer y dreth trafodiadau tir newydd ar drafodion tir masnachol dros £1 miliwn a fydd yn cael effaith andwyol ar ddatblygu economaidd yng Nghymru.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
14	2	33	49

Gwrthodwyd y cynnig heb ei ddiwygio.

Cyflwynwyd y gwelliannau a ganlyn:

Gwelliant 1. [Julie James \(Gorllewin Abertawe\)](#)

Dileu popeth a rhoi yn ei le:

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

Yn nodi:

- a) Y cymeradwywyd y cyfraddau a'r bandiau ar gyfer y dreth trafodiadau tir gan y Cynulliad Cenedlaethol ar 30 Ionawr 2018, na wnaeth unrhyw un o Aelodau'r Cynulliad bleidleisio yn eu herbyn, ac y daeth y cyfraddau a'r bandiau yn weithredol ar 1 Ebrill 2018.
- b) Nad oedd treth dir y dreth stamp yn daladwy wrth brynu gorsaf fysiau Caerdydd ac y byddai'r gwerthiant wedi'i eithrio rhag y dreth trafodiadau tir pe bai wedi'i gwblhau o dan y gyfundrefn honno

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 1:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
25	12	12	49

Derbyniwyd gwelliant 1.

Gwelliant 2. [Rhun ap Iorwerth \(Ynys Môn\)](#)

Ychwanegu pwynt newydd ar ddiwedd y cynnig:

Yn croesawu pwerau newydd sydd gan y Cynulliad i newid cyfraddau trethi yn ôl galw economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol Cymru.

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 2:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
49	0	0	49

Derbyniwyd gwelliant 2.

Gwelliant 3. [Rhun ap Iorwerth \(Ynys Môn\)](#)

Ychwanegu pwynt newydd ar ddiwedd y cynnig:

Yn galw ar Lywodraeth Cymru i gyflymu ei gwaith i adolygu'r holl drethi sy'n gysylltiedig ag eiddo.

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 3:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
49	0	0	49

Derbyniwyd gwelliant 3.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig fel y'i diwygiwyd:

NDM6719 [Paul Davies \(Preseli Sir Benfro\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

Yn nodi:

a) Y cymeradwywyd y cyfraddau a'r bandiau ar gyfer y dreth trafodiadau tir gan y Cynulliad Cenedlaethol ar 30 Ionawr 2018, na wnaeth unrhyw un o Aelodau'r Cynulliad bleidleisio yn eu herbyn, ac y daeth y cyfraddau a'r bandiau yn weithredol ar 1 Ebrill 2018.

b) Nad oedd treth dir y dreth stamp yn daladwy wrth brynu gorsaf fysiau Caerdydd ac y byddai'r gwerthiant wedi'i eithrio rhag y dreth trafodiadau tir pe bai wedi'i gwblhau o dan y gyfundrefn honno

Yn croesawu pwerau newydd sydd gan y Cynulliad i newid cyfraddau trethi yn ôl galw economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol Cymru.

Yn galw ar Lywodraeth Cymru i gyflymu ei gwaith i adolygu'r holl drethi sy'n gysylltiedig ag eiddo.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
37	0	12	49

Derbyniwyd y cynnig fel y'i diwygiwyd.

7 Dadl Plaid Annibyniaeth y Deyrnas Unedig – Isafbris am alcohol

Dechreuodd yr eitem am 18.05

Gohiriwyd y bleidlais ar y cynnig a'r gwelliannau o dan yr eitem hon tan y Cyfnod Pleidleisio.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig heb ei ddiwygio:

NDM6718 [Neil Hamilton \(Canolbarth a Gorllewin Cymru\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn nodi'r problemau a achosir gan ddefnyddio alcohol mewn ffordd niweidiol a'r effaith difrodol y caiff camddefnyddio sylweddau ar deuluoedd a chymunedau.

2. Yn credu:

a) y bydd cynnig Llywodraeth Cymru ar gyfer isafbris uned o alcohol yn cael effaith ariannol andwyol ar y bobl dlotaf mewn cymdeithas; a

b) na fydd y gwerth arfaethedig o thua 50 ceiniog yr uned alcoholig yn llwyddo i wneud unrhyw newid sylweddol i faint o alcohol y mae'r rhai sy'n yfed llawer o alcohol yn gyson yn ei yfed.

3. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i roi'r gorau i Fil Iechyd y Cyhoedd (Isafbris am Alcohol) (Cymru) a gwneud mwy i fynd i'r afael â chamddefnyddio alcohol heb orfod troi at isafbris fesul uned.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
5	0	44	49

Gwrthodwyd y cynnig heb ei ddiwygio.

Cyflwynwyd y gwelliannau a ganlyn:

Gwelliant 1. [Paul Davies \(Preseli Sir Benfro\)](#)

Dileu popeth ar ôl pwynt 1 a rhoi yn ei le:

Yn cefnogi egwyddorion cyffredinol Bil Iechyd y Cyhoedd (Isafbris am Alcohol) (Cymru).

Yn gresynu at yr effaith niweidiol y gall y Bil ei chael ar gyllidebau aelwydydd sydd ar incwm isel ac y gall arwain at droi at sylweddau anghyfreithlon yn lle alcohol.

Yn cefnogi diwygio'r Bil, fel yr argymhellwyd gan y Pwyllgor Iechyd, Gofal Cymdeithasol a Chwaraeon, er mwyn paratoi adroddiad gwerthuso sy'n cyfeirio at effeithiau isafbris drwy gyfeirio at grŵp oedran, rhyw a statws economaidd-gymdeithasol, y defnydd o gyffuriau eraill yn lle alcohol, trais yn y cartref, effaith ar wasanaethau cymorth a'r effaith ar fanwerthwyr alcohol.

[Os derbynnir gwelliant 1, caiff gwelliannau 2 a 3 eu dad-ddethol]

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 1:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
11	0	38	49

Gwrthodwyd gwelliant 1.

Gwelliant 2. [Julie James \(Gorllewin Abertawe\)](#)

Dileu popeth ar ôl pwynt 1 a rhoi yn ei le:

Yn nodi Bil Iechyd y Cyhoedd (Isafbris am Alcohol) (Cymru) y mae'r Cynulliad Cenedlaethol yn craffu arno ar hyn o bryd.

Yn nodi bod yr isafbris uned arfaethedig am alcohol yn un o blith sawl mesur gan Lywodraeth Cymru i fynd i'r afael â'r niwed sy'n gysylltiedig â defnydd peryglus a niweidiol o alcohol yng Nghymru.

Yn nodi'r pecyn gwerth £50 miliwn o gymorth ar gyfer pobl sydd â phroblemau alcohol a defnyddio sylweddau yng Nghymru bob blwyddyn.

[Os derbynnir gwelliant 2, caiff gwelliant 3 ei ddad-ddethol]

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 2:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
34	0	15	49

Derbyniwyd gwelliant 2.

Gan fod gwelliant 2 wedi'i dderbyn, cafodd gwelliant 3 ei ddad-ddethol.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig fel y'i diwygiwyd:

NDM6718 [Neil Hamilton \(Canolbarth a Gorllewin Cymru\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn nodi'r problemau a achosir gan ddefnyddio alcohol mewn ffordd niweidiol a'r effaith difrodol y caiff camddefnyddio sylweddau ar deuluoedd a chymunedau.
2. Yn nodi Bil Iechyd y Cyhoedd (Isafbris am Alcohol) (Cymru) y mae'r Cynulliad Cenedlaethol yn craffu arno ar hyn o bryd.
3. Yn nodi bod yr isafbris uned arfaethedig am alcohol yn un o blith sawl mesur gan Lywodraeth Cymru i fynd i'r afael â'r niwed sy'n gysylltiedig â defnydd peryglus a niweidiol o alcohol yng Nghymru.
4. Yn nodi'r pecyn gwerth £50 miliwn o gymorth ar gyfer pobl sydd â phroblemau alcohol a defnyddio sylweddau yng Nghymru bob blwyddyn.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
36	8	5	49

Derbyniwyd y cynnig fel y'i diwygiwyd.

8 Cyfnod Pleidleisio

Dechreuodd yr eitem am 18.58

9 Dadl Fer

Dechreuodd yr eitem am 19.03

NDM6713 [David Melding \(Canol De Cymru\)](#)

Tai yn y cymoedd: treftadaeth y mae gwerth buddsoddi ynddi.

Daeth y cyfarfod i ben am 19.26

Cynhelir Cyfarfod Llawn nesaf y Cynulliad am 13.30, Dydd Mawrth, 15 Mai 2018